

Działanie 6.8 "Edukacja przedszkolna"

Nabór nr: nr FEPZ.06.08-IP.01-001/23

1. Czy można aplikować o sprzęt np. audio do grup już istniejących w celu podniesienia jakości pracy wychowawczo – dydaktycznej i realizacji programów przedszkolnych?

W ramach przedmiotowego naboru można aplikować o środki, na zadania które wpisują się w typy działań wskazane w pkt 2.1.2 Regulaminu wyboru nr FEPZ.06.08-IP.01-001/23. Przy konstruowaniu wniosku o dofinansowanie należy pamiętać, iż zakup sprzętu nie może stanowić jedyne lub głównego celu projektu, a jego zakup wynika bezpośrednio ze zdiagnozowanych potrzeb i jest niezbędny do osiągnięcia celu projektu.

Wszystkie wydatki, które zostaną zaplanowane we wniosku o dofinansowanie powinny być zgodne z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.

2. Diagnoza i założenia realizacji projektu

Opisując założenia projektu należy postępować zgodnie z Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027 dedykowaną dla przedmiotowego naboru i stanowiącą załącznik do Regulaminu wyboru.

Zaproponowane w projekcie wsparcie musi zostać zaplanowane na podstawie indywidualnej diagnozy danego ośrodka wychowania przedszkolnego.

Diagnoza powinna być przygotowana i przeprowadzona przez OWP, organ prowadzący OWP lub inny podmiot prowadzący działalność o charakterze edukacyjnym lub badawczym. Diagnoza powinna być zatwierdzona przez organ prowadzący lub osobę upoważnioną do podejmowania decyzji.

3. Cross-financing w projektach EFS+.

Dla przedmiotowego konkursu maksymalny poziom wydatków w ramach cross-finansingu wynosi 20% całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu.

Szczegółowe zasady dotyczące cross-finansingu są uregulowane w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027. Ponadto, zasady rozliczania uregulowane są we Wzorze Umowy o dofinansowanie projektu współfinansowanego ze środków EFS+ w ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021 – 2027, stanowiącym załącznik nr 7.2 do niniejszego Regulaminu.

4. Czy działania remontowe np. malowanie ścian nowego punktu przedszkolnego stanowią pomoc de minimis i/lub cross-finansing? Czy zakup wyposażenia do placówki stanowi pomoc de minimis i/lub cross-finansing?

Warunki rozliczania wydatków w ramach cross-financingu są określone w programie, SZOP, regulaminie wyboru projektów lub umowie o dofinansowanie projektu. Katalog wydatków, które uznaje się za cross-financing został określony w podrozdziale 2.4 Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.

W celu dokonania prawidłowej identyfikacji występowania w projekcie pomocy publicznej lub pomocy de minimis Wnioskodawca winien dokonać analizy własnego podmiotu oraz założeń projektu w oparciu o określone przesłanki pomocy publicznej.

Konstruując budżet należy postępować zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027 dla projektów w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

5. Czy w ramach tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego możliwe jest sfinansowanie kosztów: materiałów budowlanych, usługi remontowej, pełnego wyposażenia sal (meble, zabawki, pomoce naukowe), koszt placu zabaw, wynagrodzenia nauczycieli wychowania przedszkolnego, koszty wynagrodzenia pedagoga specjalnego, koszt utrzymania budynku, zajęcia (np. językowe, ekologiczne, logopedyczne, terapeutyczne, rytmika, dogoterapia, integracja sensoryczna,) koszty wyżywienia, studia podyplomowe, dostosowanie budynku pod kątem dostępności (podjazd na wózki/widna/podest itp.)?

W ramach przedmiotowego naboru można aplikować o środki, na zadania które wpisują się w typy działań wskazanych w pkt. 2.1.2 Regulaminu wyboru nr FEPZ.06.08-IP.01-001/23. Przy konstruowaniu wniosku o dofinansowanie należy pamiętać, iż zakup sprzętu nie może stanowić jedynego lub głównego celu projektu, a jego zakup wynika bezpośrednio ze zdiagnozowanych potrzeb i jest niezbędny do osiągnięcia celu projektu.

Wszystkie wydatki, które zostaną zaplanowane we wniosku o dofinansowanie powinny być zgodne z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.

6. Obligatoryjne spełnienie wymogu utworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego odnosi się do każdej placówki objętej wsparciem, do terenu gminy na której placówki funkcjonują czy ogólnie do wniosku? np. Wnioskodawca Stowarzyszenie a kilka gmin jest partnerami projektu)?

Zgodnie z kryterium specyficznym dopuszczalności: Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie: w ramach naboru dany podmiot występuje nie więcej niż jeden raz jako Wnioskodawca i/lub Partner.

Warunek utworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego odnosi się do każdego projektu złożonego w odpowiedzi na dany nabór.

Każdorazowo należy pamiętać, iż zaplanowane w ramach projektu działania muszą wynikać z indywidualnej diagnozy ośrodka. Zaplanowane w ramach projektu koszty muszą być niezbędne do realizacji celów projektu oraz poniesione w związku z realizacją projektu dokonane w sposób racjonalny

i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z określonych nakładów (relacja nakład/rezultat).

7. Wydatki związane z wyposażeniem przedszkola, zajęciami dodatkowymi.

W ramach przedmiotowego naboru można aplikować o środki, na zadania które wpisują się w typy działań wskazane w pkt 2.1.2 Regulaminu wyboru nr FEPZ.06.08-IP.01-001/23. Przy konstruowaniu wniosku o dofinansowanie należy pamiętać, iż zakup sprzętu nie może stanowić jedyne lub głównego celu projektu, a jego zakup wynika bezpośrednio ze zdiagnozowanych potrzeb i jest niezbędny do osiągnięcia celu projektu.

Wszystkie wydatki, które zostaną zaplanowane we wniosku o dofinansowanie powinny być zgodne z Wytocznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.

8. Maksymalna kwota dofinansowania. Ilość wniosków jakie można złożyć w ramach jednej placówki?

Kwota dofinansowania, sposób i ilość składania wniosków zostały szczegółowo opisane w Regulaminie wyboru dla naboru FEPZ.06.08-IP.01-001/23.

9. Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach PROGRAMU FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA POMORZA ZACHODNIEGO 2021-2027 dla projektów w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

Dla naboru została przygotowana Instrukcja wypełniania wniosku stanowiąca załącznik do Regulaminu wyboru.

Instrukcja ma na celu ułatwienie wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu wybieranego w trybie konkurencyjnym finansowanym ze środków EFS+ dla naboru FEPZ.06.08-IP.01-001/23. SOWA jest narzędziem informatycznym przeznaczonym do obsługi procesu ubiegania się o środki pochodzące z EFS+ w perspektywie finansowej 2021–2027 w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego (FEPZ). Aplikacja służy do przygotowania oraz złożenia do właściwej instytucji formularza wniosku o dofinansowanie projektu. Aby skorzystać z aplikacji należy założyć konto użytkownika na stronie internetowej (<https://sowa2021.efs.gov.pl>)

10. Czy w ramach projektu 6.8 "Edukacja przedszkolna" FEPZ na lata 2021-2027 konieczne jest tworzenie nowych miejsc w przedszkolu czy nie ma takiej potrzeby?

Zgodnie z kryterium specyficznym dopuszczalności nr 3 *Obligatoryjny typ projektu*, tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego na poziomie projektu jest obligatoryjne.

11. Czy jest możliwe przesunięcia terminu naboru?

Mając na uwadze termin zatwierdzenia harmonogramu naboru, który opublikowany został na stronie <https://rpo.wzp.pl/fepz>, Instytucja Organizująca Nabór (ION) nie przewiduje wydłużenia terminu na składanie wniosków.

Wnioski o dofinansowanie projektu należy składać zgodnie z założeniami Regulaminu wyboru projektów w ramach naboru nr FEPZ.06.08-IP.01-001/23.

12. Wydatki w ramach limitów cross financing i środki trwałe.

Warunki rozliczania wydatków w ramach cross-finansingu są określone w programie, SZOP, regulaminie wyboru projektów lub umowie o dofinansowanie projektu. Katalog wydatków, które uznaje się za cross-financing oraz środki trwałe został określony w podrozdziale 2.4 Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.

13. Jak pozyskać pieniądze na aranżację ogrodu, założenie ogrodu sensorycznego, jak zatrudnić pracownika biurowego lub administracyjnego opłacanego przez Urząd Pracy?

Działania i wydatki zaplanowane w ramach realizacji projektu muszą wynikać z indywidualnej diagnozy. W treści wniosku należy wskazać uzasadnienie dla poniesienia konkretnych wydatków.

Odpowiedzi na pytania ze spotkania informacyjnego, które odbyło się w dniu 6 lipca 2023 w ramach omówienia Regulaminu wyboru dla naboru FEPZ.06.08- IP.01-001/23

14. Czy związek międzygminny może być wnioskodawcą i złożyć projekt w imieniu swoich gmin członkowskich? Związek nie jest organem prowadzącym dla przedszkoli, są nim jego gminy członkowskie.

Zgodnie z opinią prawną treść pytania uniemożliwia udzielenie jednoznacznej odpowiedzi.

Pytający wskazuje, że projekt będzie złożony w imieniu swoich gmin członkowskich a następnie, w ich imieniu [...] „aplikować o środki”.

Odpowiadając wprost na pytanie wskazujemy, że z treści pytania wynika, że związek będzie działał w charakterze pełnomocnika (por. art. 95 i 96 kodeksu cywilnego) i jako taki działał w imieniu i na rzecz gminy. Wówczas konieczne jest złożenie tylu wniosków ilu będzie beneficjentów i wykazanie umocowania do działania w imieniu podmiotów reprezentowanych przez związek. Wnioskodawcą a następnie beneficjentem będzie każdorazowo gmina.

W naszej ocenie nie ma także przeciwwskazań, aby wnioskodawcą a następnie beneficjentem był także związek międzygminny jako podmiot posiadający osobowość prawną. W takim przypadku konieczne będzie wykazanie, że związek jest uprawnionym beneficjentem wskazanym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji

krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń (Dz. U. poz. 2009 z późn. zm.).

Zwracamy także uwagę, że możliwość realizacji projektu powinna wynikać z treści statutu związku międzygminnego (por. art. 67 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.). Związek jako beneficjent zobowiązany będzie także do osiągnięcia rezultatów i trwałości projektu.

Ponadto przypominamy, iż każdy przedłożony w ramach naboru projekt będzie podlegał weryfikacji pod kątem spełnienia wszystkich kryteriów określonych w ramach naboru – w tym m.in. kryterium związanym z zachowaniem okresu trwałości projektu, zgodnie z którym projekt powinien zachować trwałość utworzonych miejsc przedszkolnych przez okres co najmniej równy okresowi realizacji projektu, liczony od daty zakończenia jego realizacji.

15. Utworzenie miejsc przedszkolnych wymagane jest na poziomie gminy aplikującej czy konkretnej placówki w gminie?

Warunek utworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego musi zostać spełniony na poziomie każdego składanego w ramach naboru projektu. ION nie określa ilości placówek jakie zostaną objęte wsparciem – Wnioskodawca może objąć wsparciem jedną bądź kilka placówek.

Jednakże każdorazowo należy pamiętać, iż zaplanowane w ramach projektu działania muszą wynikać z indywidualnej diagnozy ośrodka. Zaplanowane w ramach projektu koszty muszą być niezbędne do realizacji celów projektu oraz poniesione w związku z realizacją projektu dokonane w sposób racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z określonych nakładów (relacja nakład/rezultat).

16. Czy to znaczy, że jeśli w jednym przedszkolu brakuje miejsc, a w innych są dostępne, to można złożyć wniosek dla tego przedszkola, w którym miejsc brakuje?

Warunek utworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego odnosi się do każdego projektu złożonego w odpowiedzi na dany nabór. Wszelkie działania zaplanowane do realizacji w ramach projektu powinny wynikać z indywidualnej diagnozy ośrodka. Nowo utworzone miejsca przedszkolne powinny być przygotowane w placówkach, gdzie istnieje taka potrzeba (na podstawie diagnozy). Należy pamiętać, iż utworzenie takiego miejsca jest równoznaczne z zapotrzebowaniem na nie a tym samym finalnie oznacza, iż zostanie do przedszkola przyjęte dziecko, które wcześniej do niego nie uczęszczało.

17. Co dokładnie można sfinansować w ramach tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego?

Wszelkie koszty zaplanowane w ramach realizacji projektu powinny być zgodne z zasadami określonymi w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 a także wynikać z indywidualnej diagnozy danej placówki.

18. Czy utworzenie nowego przedszkola wpisuje się w niniejsze działanie?

Tak. W ramach przedmiotowego naboru można aplikować o środki, na zadania które wpisują się w typy działań wskazane w pkt 2.1.2 Regulaminu wyboru nr FEPZ.06.08-IP.01-001/23.

19. Co zalicza się w takim razie do tworzenia nowych miejsc?

Zgodnie z definicją wskaźnika PLFCO02 *Liczba dofinansowanych miejsc wychowania przedszkolnego (sztuki)* mierzy on liczbę nowo utworzonych miejsc dla dzieci w:

- ośrodkach wychowania przedszkolnego (tj. przedszkolach, oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych, innych formach wychowania przedszkolnego),
- istniejącej bazie oświatowej,
- nowej bazie lokalowej

w wyniku wsparcia udzielonego w projekcie. Za moment pomiaru należy uznać utworzenie nowego miejsca wychowania przedszkolnego.

Powyższe oznacza, iż jeśli placówka przedszkolna w chwili obecnej dysponuje 120 miejscami i do tej liczby przyjmuje dzieci do przedszkola, to nowo utworzone miejsca muszą wykraczać poza ten limit np. Wnioskodawca utworzy 10 nowych miejsc i w związku z czym będzie miał możliwość przyjęcia 10 nowych dzieci (oprócz 120 miejsc, które zostały już zapełnione).

20. Wyjściowe dane do ustalania wzrostu liczby dzieci objętych wsparciem - utworzenie nowych miejsc bierzemy na koniec czerwca 2023 ?

Wskaźnik rezultatu *Wzrost liczby miejsc wychowania przedszkolnego* odnosi się do liczby dzieci w wieku przedszkolnym objętych edukacją przedszkolną w danej gminie, a nie w przedszkolu objętym wsparciem.

Wartość docelowa jest wyliczana poprzez podzielenie liczby nowych miejsc w przedszkolu (licznik) i liczby dzieci w wieku przedszkolnym objętych edukacją przedszkolną w danej gminie (mianownik). Jednostka miary to procent.

W trakcie realizacji projektu przedmiotowy wskaźnik jest mierzony w momencie przyjęcia dzieci na nowe miejsca – liczba dzieci, które korzystają z takich miejsc jest licznikiem.

21. Czyli w diagnozie potrzeb uwzględniamy zapotrzebowanie danego przedszkola, a nie całej gminy?

Zgodnie z kryterium specyficznym dopuszczalności *Diagnoza potrzeb* – realizacja wsparcia na rzecz ośrodka wychowania przedszkolnego dokonywana jest na podstawie indywidualnej diagnozy danego ośrodka wychowania przedszkolnego. Oznacza to, że w przypadku objęcia wsparciem więcej niż jednej placówki wszystkie one muszą mieć diagnozę potrzeb, z której będzie wynikało zaplanowane dla niej w projekcie wsparcie.

22. W gminie X są 3 przedszkola. W pierwszym jest 100 miejsc, ale 95 dzieci, w drugim jest 50 miejsc, ale 40 dzieci, a w trzecim 100 miejsc i 100 dzieci oraz 15 na liście rezerwowej. W tej

sytuacji gmina dysponuje 250 miejscami, przyjęła 235 dzieci i ma 15 na liście rezerwowej. Czy można złożyć wniosek na utworzenie nowych miejsc w trzecim przedszkolu, niezależnie od tego, że w innych przedszkolach podległych gminie są wolne miejsca?

Zgodnie z brzmieniem kryterium *Obligatoryjny typ projektu* – typ projektu *tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego* jest obligatoryjny. Wszelkie działania projektowe powinny być zgodne z indywidualną diagnozą danego ośrodka wychowania przedszkolnego. Jeśli więc z przygotowanej diagnozy wynika, iż konieczność utworzenia nowych miejsc przedszkolnych dotyczy tylko jednej z placówek wówczas tam powinno zostać skierowane wsparcie związane z utworzeniem nowych miejsc przedszkolnych.

Kryterium obligatoryjny typ projektu odnosi się do danego projektu a nie do danej placówki.

23. Czy oddział przedszkolny przy SP może też aplikować?

Gmina, która prowadzi oddział przedszkolny przy szkole, może ubiegać się o dofinansowanie.

24. W jaki sposób należy udokumentować utworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego? Jak będzie to weryfikowane?

Ze względu na ogólny charakter pytania Instytucja Organizująca Nabór zwraca się z prośbą o doprecyzowanie problemowych kwestii w tym zakresie oraz przesłanie na adres efs@wup.pl

25. Czy jest określona liczba nowo utworzonych miejsc w stosunku do pozostałych działań. Tzn., czy jeśli z diagnozy wynika że brakuje 5 miejsc, a jest potrzeba na zajęcia dodatkowe dzieci, które już są w edukacji przedszkolnej, to można robić "bez limitów", że tylko tyle i tyle dzieci może mieć takie zajęcia dodatkowe?

Warunek utworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego odnosi się do każdego projektu złożonego w odpowiedzi na dany nabór.

Każdorazowo należy pamiętać, iż zaplanowane w ramach projektu działania muszą wynikać z indywidualnej diagnozy ośrodka. Zaplanowane w ramach projektu koszty muszą być niezbędne do realizacji celów projektu oraz poniesione w związku z realizacją projektu dokonane w sposób racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z określonych nakładów (relacja nakład/rezultat). ION nie określiła limitu nowoutworzonych miejsc w stosunku do pozostałych działań.

26. Czy data rozpoczęcia projektu musi być datą z I kwartału 2024 (czyli do 30 marca). Pytam bo z reguły tworzymy nowe grupy zgodnie z kalendarzem roku szkolnego czyli od września 2024.

Zgodnie z kryterium *Okres realizacji projektu* – okres ten rozpoczyna się nie później niż w 1 kwartale 2024 r.

Przedmiotowe kryterium jest obligatoryjne.

27. Czy jest określona minimalna wymagana liczba nowych miejsc?

ION nie określiła minimalnej wymaganej liczby nowych miejsc. Każdorazowo należy pamiętać, iż zaplanowane w ramach projektu działania muszą wynikać z indywidualnej diagnozy ośrodka. Zaplanowane w ramach projektu koszty muszą być niezbędne do realizacji celów projektu, poniesione w związku z realizacją projektu, dokonane w sposób racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z określonych nakładów (relacja nakład/rezultat).

28. Czy jeśli realizatorem jest przedszkole, to nauczycielki biorące udział w projekcie, które zatrudnione są przez przedszkole a nie przez gminę, są też potencjałem wnioskodawcy?

Szczegóły dotyczące sposobu opisu potencjału zostały wskazane w części IX *Potencjał do realizacji projektu* Instrukcji wypełniania wniosku dedykowanej dla przedmiotowego naboru stanowiącej załącznik do Regulaminu wyboru.

29. W Katalogu standardu i cen rynkowych wydatków i usług FEPZ 2021–2027 w punktach dotyczących sprzętu takiego jak: komputer stacjonarny, laptop, drukarka laserowa, urządzenie wielofunkcyjne, tablica interaktywna zapisano „wydatek kwalifikowalny w wysokości odpowiadającej odpisom amortyzacyjnym, zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027”.

Czy to oznacza, że:

a. wydatkiem kwalifikowanym podawanym w budżecie w przypadku zakupu sprzętu jest tylko amortyzacja?

czy też

b. jako wydatek kwalifikowalny do budżetu należy wpisać zakup sprzętu, a tylko jego wartość nie może przekroczyć wartości odpisu amortyzacyjnego?

Która z powyższych odpowiedzi jest poprawna?

Wskazany zapis z katalogu kosztów: *wydatek kwalifikowalny w wysokości odpowiadającej odpisom amortyzacyjnym, zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027* odnosi się tylko do sytuacji w której Wnioskodawca zdecyduje się na amortyzację sprzętu. Odrębną kwestią jest zakup wskazanych powyżej sprzętów. Dokonując zakupu Wnioskodawca powinien uwzględnić zapisy Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 a także pamiętać, iż zaplanowane w ramach projektu koszty muszą być niezbędne do realizacji celów projektu, poniesione w związku z realizacją projektu oraz dokonane w sposób racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z określonych nakładów (relacja nakład/rezultat).

Beneficjent zobowiązany jest do zastosowania wartości właściwych stawek w kalkulacji budżetu projektu zgodnie z załącznikiem *Katalog standardu i cen rynkowych wydatków i usług FEPZ 2021–2027* stanowiącym załącznik do Regulaminu wyboru. Jeśli przyjęta

w szczegółowym budżecie projektu stawka będzie wyższa niż stawka znajdująca się w katalogu będzie ona musiała zostać przez Wnioskodawcę uzasadniona oraz udokumentowana.

30. Dodatkowe 10 pkt. za utworzenie dodatkowych 25 miejsc liczone jest na poziomie placówki czy projektu? Bo w Regulaminie jest napisane: "Projekt zakłada utworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego dla minimum 25 dzieci w wieku przedszkolnym"?

Zgodnie z przytoczonym brzmieniem kryterium utworzone nowe miejsca wychowania przedszkolnego dla minimum 25 dzieci liczone będą w odniesieniu do projektu a nie do danej placówki.

31. Czy zatem w II i III kwartale można finansować działania związane z przygotowaniem nowej sali na dzieci i jej wyposażeniem i będą to koszty kwalifikowane.

Zgodnie z kryterium *Okres realizacji projektu* – okres ten rozpoczyna się nie później niż w 1 kwartale 2024 r. Przedmiotowe kryterium jest obligatoryjne.

Należy mieć na uwadze, aby zaplanowane w ramach projektu działania były spójne i należy pamiętać, iż zgodnie z brzmieniem kryterium *Okres finansowania działań* - finansowanie działań zaplanowanych w ramach realizacji projektu w zakresie zajęć dodatkowych i bieżącej działalności placówki nie może trwać dłużej niż 12 miesięcy.

32. Czy w ramach jednego wniosku objętych wsparciem może zostać kilka placówek.

Tak - w ramach jednego projektu można objąć wsparciem kilka placówek. Zgodnie z kryterium specyficznym dopuszczalności: *Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie*: w ramach naboru dany podmiot występuje nie więcej niż jeden raz jako Wnioskodawca i/lub Partner.

33. A co w przypadku utworzenia nowych miejsc, a ich nie zapełnienia?

Zgodnie z zapisami regulaminu realizacja projektu i zaplanowane działania muszą być adekwatne do przedstawionej diagnozy. Diagnoza ta musi dotyczyć zarówno obszaru, jak i grupy docelowej. W wyniku analizy sytuacji problemowej i przeprowadzonej diagnozy wynikać musi, że na danym obszarze jest zapotrzebowanie na dodatkowe miejsca wychowania przedszkolnego, np. na podstawie ilości zgłoszeń do placówki, a ilości faktycznie przyjętych dzieci, a zaplanowane działania i osiągnięte rezultaty powinny trwale wpłynąć na zmianę sytuacji grupy docelowej.

Ilość utworzonych nowych miejsc wychowania przedszkolnego monitorowana będzie na podstawie wskaźnika PLFCO02 Liczba dofinansowanych miejsc wychowania przedszkolnego. Wartości osiągnięte, odnoszące się do stanu rzeczywistego i efektów faktycznie osiągniętych, wykazane będą przez Wnioskodawcę w kolejnych zatwierdzonych wnioskach o płatność oraz danych zawartych w zatwierdzonych formularzach monitorowania uczestników. Dane te będą weryfikowane przez IP, a każdy Beneficjent będzie rozliczany z osiągniętych ale także z nieosiągniętych wskaźników, co może prowadzić do uznania, iż projekt nie został zrealizowany w sposób prawidłowy a koszty związane z utworzeniem miejsc, które nie zostały obsadzone uznane za niekwalifikowalne.

34. Nawiązując do ogłoszenia naboru nr FEPZ.06.08-IP.01-001/23 (<https://rpo.wzp.pl/fepz/nabory-fepz/68-edukacja-przedszkolna>), zwracam się z prośbą o potwierdzenie sposobu rozumienia Kryterium specyficznego dopuszczalności nr 9: Okres realizacji projektu: „Okres realizacji projektu rozpoczyna się nie później niż w 1 kwartale 2024 r.” – uwzględniając też zapisy kryterium specyficznego dopuszczalności nr 8: Okres finansowania działań: „Finansowanie działań zaplanowanych w

ramach realizacji projektu w zakresie zajęć dodatkowych i bieżącej działalności placówki nie może trwać dłużej niż 12 miesięcy”. Zgodnie z niniejszymi kryteriami oraz całością dokumentacji naboru możliwa jest sytuacja, w której termin rozpoczęcia realizacji projektu to 15.03.2024 - 31.08.2025, przy czym okres między 15.03.2024 a 31.08.2024 przeznaczony będzie na działania przygotowawcze (adaptacja i wyposażenie pomieszczeń, rekrutacja kadry i dzieci), a bieżące funkcjonowanie nowoutworzonych miejsc rozpocznie się od 1.09.2024 i potrwa do 31.08.2025. Proszę o potwierdzenie, że powyższe jest możliwe.

Przedstawiony sposób rozumienia kryteriów jest właściwy.

35. W projekcie obligatoryjne jest utworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego. Przyjęcie „nowych” dzieci, w ramach istniejących już miejsc w przedszkolu, nie będzie utworzeniem nowych miejsc i w tym przypadku kryterium *Obligatoryjny typ projektu* nie zostanie spełnione. Wsparcie w postaci dodatkowych zajęć można zaplanować również dla pozostałych dzieci uczęszczających do placówki.

Analogicznie sytuacja wygląda w stosunku do nauczycieli pracujących w Państwa placówce – dla nich również można zaplanować wsparcie. Jednak, w przypadku wynagrodzenia, finansować można tylko dla nowo utworzonych miejsc.

Liczba miejsc w przedszkolu brana jest z dokumentów rejestrowych (nie od ilości faktycznego obłożenia) i to od tej liczby liczone będzie zwiększenie.

36. Czy budowa przedszkola jest kosztem kwalifikowanym (w ramach limitu 20% cross financingu?)

Nie ma możliwości by w ramach tego naboru finansować **budowę** przedszkola. Działania w programie finansowane ze środków EFS + nie są z założenia skierowane na kwestie inwestycyjne. Oczywiście możliwe jest ponoszenie pewnych wydatków o charakterze inwestycyjnym, ale w ograniczonym zakresie. Możliwe jest przeznaczenie np. części środków na dostosowanie i doposażenie placówki, jednak nie może stanowić to jedyne lub głównego celu projektu, a jego zakup powinien wynikać bezpośrednio ze zdiagnozowanych potrzeb i być niezbędnym do osiągnięcia celu projektu.

37. Czy podmioty takie jak sp. z o.o. nie działające wcześniej w zakresie edukacji ale posiadające w swoim PKD wychowanie przedszkolne spełniają kryterium możliwości uczestniczenia w konkursie?

Zgodnie z zapisami regulaminu, podmiotem uprawnionym do ubiegania się o dofinansowanie mogą być wszystkie formy prawne zgodnie z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej, określonych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń.

Jednocześnie zwracam uwagę, że Komisja Oceniająca Projekt, **każdorazowo weryfikuje**, czy wnioskodawca posiada odpowiedni potencjał do realizacji projektu: doświadczenie nie tylko w realizacji przedsięwzięć w postaci projektów dofinansowanych ze środków UE, ale także do bieżącej działalności statutowej i/lub doświadczenia przy realizacji innych przedsięwzięć o **podobnej tematyce**. Oceniany jest potencjał kadrowy i techniczny. Sprawdzana jest wiarygodność wnioskodawcy, w tym przede wszystkim możliwość skutecznej realizacji projektu.

38. Czy przystępując do konkursu w ramach partnerstwa oboje partnerów musi posiadać działalność minimum 1 rok na terenie pomorza zachodniego i czy oboje partnerów musi prowadzić działalność edukacyjną ?

Kryterium Siedziba wnioskodawcy odnosi się **tylko** do Wnioskodawcy. Pozostali partnerzy nie są rozpatrywani pod względem spełnienia tego kryterium.

Na etapie ubiegania się o dofinansowanie nie ma obowiązku prowadzenia działalności edukacyjnej przez Wnioskodawcę, jak i przez partnerów projektu. Należy mieć jednak na względzie, że Komisja Oceniająca Projekt, każdorazowo weryfikuje, czy wnioskodawca posiada odpowiedni potencjał do realizacji projektu: doświadczenie nie tylko w realizacji przedsięwzięć w postaci projektów dofinansowanych ze środków UE, ale także do bieżącej działalności statutowej i/lub doświadczenia przy realizacji innych przedsięwzięć o podobnej tematyce. Oceniany jest potencjał kadrowy i techniczny. Sprawdzana jest wiarygodność wnioskodawcy, w tym przede wszystkim możliwość skutecznej realizacji projektu.

39. Czy ogłoszony konkurs przewiduje tworzenie całkiem nowych placówek wychowania przedszkolnego w ramach czego powstają koszty dostosowania lokalu do wymogów ZLII i pełnego wyposażenia placówki cross-financing ? Jeśli tak to jaki % na cross- financing.

Działania w programie finansowane ze środków EFS + nie są z założenia skierowane na kwestie inwestycyjne. Oczywiście możliwe jest ponoszenie pewnych wydatków o charakterze inwestycyjnym, ale w ograniczonym zakresie. Możliwe jest przeznaczenie części środków na dostosowanie i doposażenie placówki, jednak nie może stanowić to jedyne lub głównego celu projektu, a jego zakup powinien wynikać bezpośrednio ze zdiagnozowanych potrzeb i być niezbędny do osiągnięcia celu projektu.

Limit cross-finansingu wynosi 20 % całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu.

40. Czy jest ustalony limit maksymalnej kwoty wnioskowanej w ramach projektu ?

Nie ma takiego limitu.

41. W jaki sposób jest wykazywany obrót wnioskodawcy/partnerów do spełnienia kryterium zdolności finansowej ? Czy jest to obrót za poprzedni zamknięty rok obrotowy ?

Jako obrót należy rozumieć wartość przychodów rozumianych jako suma przychodów ze sprzedaży netto, pozostałych przychodów operacyjnych oraz przychodów finansowych (w tym przychodów osiągniętych z tytułu otrzymanego dofinansowania na realizację projektów) osiągniętych za ostatni zatwierdzony rok obrotowy lub za ostatni zamknięty i zatwierdzony rok kalendarzowy przez danego wnioskodawcę/ partnera (jeśli dotyczy) na dzień składania wniosku o dofinansowanie. W przypadku partnerstwa kilku podmiotów badany jest łączny obrót wszystkich podmiotów wchodzących w skład partnerstwa nie będących JSFP.

42. Warunek komplementarności - czy jest to warunek konieczny, czy komplementarnością jest wyłącznie prowadzenie projektu czy też aktywny udział w projekcie jako koordynator projektu komplementarnego?

Spełnienie tego kryterium **nie jest** konieczne do przyznania dofinansowania, a jedynie uzyskania dodatkowych punktów.

Sama koordynacja dwóch różnych projektów przez tę samą osobę lub realizacja projektów przez ten sam podmiot, nie wpływa w żadnym stopniu na ich komplementarność.

Aby wykazać, że dany projekt jest komplementarny z innym projektem należy podać co najmniej jeden przykład powiązań między projektami potwierdzający spełnienie poszczególnych warunków:

- projekty warunkują się wzajemnie (stanowią następujące po sobie etapy szerszego przedsięwzięcia) lub
- projekty wzmacniają się wzajemnie (wywołują trwalsze efekty poprzez synergiczne działania).

We wniosku należy wskazać konkretne projekty wraz z pełnymi danymi tj.: nazwa i numer projektu, nazwa programu, nazwa Wnioskodawcy oraz numer umowy o dofinansowanie, a także opisać działania podjęte w ramach tych projektów, które decydują o komplementarności.

43. Jesteśmy instytucją prowadzącą przedszkole niepubliczne. Do końca czerwca do grup uczęszczało 80 dzieci. W czerwcu odeszło 20. Od września przyjmimy nowe 20 dzieci na te wolne miejsca. Czy według IOK jest to utworzenie nowych miejsc? Będą to nowe dzieci.

I jeśli jest to możliwe to czy wsparciem w postaci zajęć dodatkowych przez te 12 mc można objąć wtedy całe 80 dzieci z całego przedszkola czy tylko nowe 20?

Czy nauczyciele z grupy starej 60 dzieci też mogą otrzymać wsparcie na szkolenia?

Bo wynagrodzenie nauczycieli/opiekunów grup można opłacić tylko dla tej nowej 20 dzieci?

w projekcie obligatoryjne jest utworzenie **nowych miejsc** wychowania przedszkolnego. Przyjęcie „nowych” dzieci, w ramach istniejących już miejsc w przedszkolu, nie będzie utworzeniem nowych miejsc i w tym przypadku kryterium *Obligatoryjny typ projektu* nie zostanie spełnione. Wsparcie w postaci **dotychczasowych zajęć** można zaplanować również dla pozostałych dzieci uczęszczających do placówki.

Analogicznie sytuacja wygląda w stosunku do nauczycieli pracujących w Państwa placówce – dla nich również można zaplanować wsparcie. Jednak, w przypadku wynagrodzenia, finansować można tylko dla **nowo utworzonych** miejsc.

44. Czy związek międzygminny, który nie jest organem prowadzącym dla przedszkoli może być wnioskodawcą i złożyć projekt w imieniu swoich gmin członkowskich? Organem prowadzącym dla przedszkoli, są gminy członkowskie Związku. Przepraszam, że dopytuję, ale chciałabym uzyskać klarowną i jednoznaczną odpowiedź, ponieważ czasu do złożenia wniosku jest niewiele i muszę jak najszybciej dać odpowiedź gminom, czy możemy w ich imieniu aplikować o środki, czy muszą to zrobić samodzielnie.

Wskazuję, że treść pytania uniemożliwia udzielenie jednoznacznej odpowiedzi.

Pytający wskazuje, że projekt będzie złożony w imieniu swoich gmin członkowskich a następnie, w ich imieniu [...] „aplikować o środki”.

Odpowiadając wprost na pytanie wskazujemy, że z treści pytania wynika, że związek będzie działał w charakterze pełnomocnika (por. art. 95 i 96 kodeksu cywilnego) i jako taki działał w imieniu i na rzecz gminy. Wówczas konieczne jest złożenie tytułu wniosków i wykazanie umocowania do działania w imieniu podmiotów reprezentowanych przez związek. Wnioskodawcą a następnie beneficjentem będzie każdorazowo gmina.

W naszej ocenie nie ma także przeciwwskazań aby wnioskodawcą a następnie beneficjentem był także związek międzygminny jako podmiot posiadający osobowość prawną. W takim przypadku konieczne będzie wykazanie, że związek jest uprawnionym beneficjentem wskazanym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń (Dz. U. poz. 2009 z późn. zm.).

Zwracamy także uwagę, że możliwość realizacji projektu powinna wynikać z treści statutu związku międzygminnego (por. art. 67 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.).

Związek jako beneficjent zobowiązany będzie także do osiągnięcia rezultatów. Należy także pamiętać o konieczności zachowania **trwałości utworzonych miejsc** wychowania przedszkolnego (Kryterium specyficzne dopuszczalności nr 4 *Trwałość projektu*) przez okres co najmniej równy okresowi realizacji

projektu, liczony od daty zakończenia jego realizacji. Kryterium to jest weryfikowane na etapie prac Komisji Oceny Projektów (na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu), ale także na etapie realizacji projektu, w okresie trwałości jak i po tym okresie IP może zażądać dokumentów potwierdzających zachowanie trwałości. We wniosku należy wskazać w jaki sposób zapewniona zostanie trwałość tych miejsc oraz źródła ich finansowania

45. Obligatoryjny typ projektu to tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego. Czy to oznacza, że wszystkie placówki przedszkolne uczestniczące w projekcie muszą przyczyniać się do tworzenia nowych miejsc? Czy wystarczy przykładowo, że przy 5 przedszkolach uczestniczących w jednym projekcie, w dwóch placówkach powstaną nowe miejsca, natomiast w pozostałych 3 realizowane będą tylko działania dotyczące wsparcia jakości kształcenia? Czy jednak w każdej z placówek musi powstać przynajmniej 1 nowe miejsce?

Kryterium to odnosi się do całego projektu.

Wskazane przez Panią rozwiązanie, w którym w dwóch placówkach powstaną nowe miejsca wychowania przedszkolnego, a w pozostałych 3 prowadzone będzie pozostałe wsparcie jest możliwe do zrealizowania. Jednak należy pamiętać, że realizacja wsparcia na rzecz ośrodka wychowania przedszkolnego dokonywana jest na podstawie indywidualnej diagnozy danego ośrodka wychowania przedszkolnego i odpowiadać na zdiagnozowane problemy i potrzeby, co stanowić będzie podstawę do realizacji planowanego wsparcia.

46. Czy dodatkowa punktacja (10 pkt.) za spełnienie kryterium specyficznego jakościowego: „Projekt zakłada utworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego dla minimum 25 dzieci w wieku przedszkolnym” zostanie przyznana przy utworzeniu min. 25 nowych miejsc w skali całego projektu czy w każdej placówce objętej projektem będzie musiało powstać 25 nowych miejsc wychowania przedszkolnego, aby dodatkowe punkty zostały przyznane?

Kryterium to odnosi się do całego projektu i nie ma obowiązku by w każdej placówce objętej wsparciem utworzono 25 nowych miejsc.

47. Czy do wskaźnika dotyczącego liczby nowo utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego można zaliczyć miejsca utworzone w placówce po 1.01.2021 roku? (taką informację przekazała na spotkaniu informacyjnym 26 czerwca w Szczecinie Pani Dyrektor Wydziału Edukacji i Sportu UMWZ Małgorzata Stachowiak).

Zgodnie z definicją wskaźnika PLFCO02 Liczba dofinansowanych miejsc wychowania przedszkolnego (sztuki) mierzy on liczbę nowo utworzonych miejsc dla dzieci w:

- ośrodkach wychowania przedszkolnego (tj. przedszkolach, oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych, innych formach wychowania przedszkolnego),
- istniejącej bazie oświatowej,
- nowej bazie lokalowej

w wyniku wsparcia udzielonego w projekcie. Za moment pomiaru należy uznać utworzenie nowego miejsca wychowania przedszkolnego.

Tym samym, aby wskazane w zapytaniu miejsca przedszkolne wykazały do ww. wskaźnika powinny być one utworzone dzięki wsparciu uzyskanemu w ramach projektu.

Każdy przedłożony w ramach naboru projekt będzie podlegał weryfikacji pod kątem spełnienia wszystkich kryteriów określonych w ramach naboru a jeśli rozpoczął się przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie będzie weryfikowany również w oparciu o kryterium Zgodność projektu realizowanego przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie z przepisami prawa.

Kryterium zostanie uznane za spełnione, jeśli:

- w trakcie oceny nie stwierdzi się niezgodności z prawodawstwem krajowym i unijnym w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji i zakresu projektu rozpoczętego przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie,

- treść wniosku o dofinansowanie projektu potwierdzi, że projekt nie został fizycznie ukończony lub w pełni wdrożony przed dniem złożenia wniosku.

Instytucja organizująca konkursu przypomina, iż należy pamiętać m.in., iż zgodnie z brzemieniem jednego z kryteriów finansowanie działań zaplanowanych w ramach realizacji projektu w zakresie zajęć dodatkowych i bieżącej działalności placówki nie może trwać dłużej niż 12 miesięcy. A okres kwalifikowalności wydatków jest zgodny z okresem realizacji projektu.

48. Na jakiej podstawie wskaźnik dotyczący utworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego będzie weryfikowany? Co w przypadku kiedy nowe miejsce zostanie utworzone, ale nie będzie obsadzone?

Zgodnie z zapisami regulaminu realizacja projektu i zaplanowane działania muszą być adekwatne do przedstawionej diagnozy. Diagnoza ta musi dotyczyć zarówno obszaru, jak i grupy docelowej. W wyniku analizy sytuacji problemowej i przeprowadzonej diagnozy wynikać musi, że na danym obszarze jest zapotrzebowanie na dodatkowe miejsca wychowania przedszkolnego, np. na podstawie ilości zgłoszeń do placówki, a ilości faktycznie przyjętych dzieci, a zaplanowane działania i osiągnięte rezultaty powinny trwale wpłynąć na zmianę sytuacji grupy docelowej.

Ilość utworzonych nowych miejsc wychowania przedszkolnego monitorowana będzie na podstawie wskaźnika PLFCO02 Liczba dofinansowanych miejsc wychowania przedszkolnego. Wartości osiągnięte, odnoszące się do stanu rzeczywistego i efektów faktycznie osiągniętych, wykazane będą przez Wnioskodawcę w kolejnych zatwierdzonych wnioskach o płatność oraz danych zawartych w zatwierdzonych formularzach monitorowania uczestników. Dane te będą weryfikowane przez IP, a każdy Beneficjent będzie rozliczany z osiągniętych ale także z nieosiągniętych wskaźników, co może prowadzić do uznania, iż projekt nie został zrealizowany w sposób prawidłowy a koszty związane z utworzeniem miejsc, które nie zostały obsadzone uznane za niekwalifikowalne.

49. Czy po zakończeniu okresu realizacji projektu (w okresie trwałości projektu) wnioskodawca może pobierać opłaty przewyższające koszty utrzymania miejsc przedszkolnych w celu zachowania trwałości utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego? W projekcie Wnioskodawca będzie wnioskował o pomoc de minimis.

Wnioskodawca w treści wniosku musi literalnie wskazać zapis mówiący w jaki sposób zapewniona zostanie trwałość rezultatów wypracowanych w ramach projektu po zakończeniu jego realizacji w odniesieniu do utrzymania założonej we wniosku o dofinansowanie liczby miejsc opieki oraz musi wskazać źródło finansowania. IOK nie wskazuje jakie mają to być źródła.

Biorąc pod uwagę zaproponowane przez Panią rozwiązanie należy rozważyć, czy ten przyjęty sposób pozwoli na zachowanie tego okresu i nie niesie za dużego ryzyka związanego z nieutrzymaniem okresu trwałości. Należy pamiętać, że kryterium to jest weryfikowane zarówno na etapie prac Komisji Oceny Projektów (na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu), ale także na etapie realizacji projektu, w okresie trwałości jak i po tym okresie IP może zażądać dokumentów potwierdzających zachowanie tej trwałości.

Należy pamiętać, że każdy wniosek podlega wnikliwej analizie Komisji Oceniającej Projekt pod względem założeń i zasadności całego projektu, wszystkich zapisów we wniosku.

50. Czy Gmina która prowadzi oddział przedszkolny w szkole podstawowej może przystąpić do konkursu?

Gmina, która prowadzi **oddział przedszkolny** przy szkole, **może** ubiegać się o dofinansowanie.

51. Czy w projekcie wsparciem możemy objąć tylko dzieci z nowo tworzonej grupy? Czy jeśli mamy w przedszkolu już istniejącym 70 dzieci i chcemy stworzyć dodatkową nową grupę 20 dzieci to możemy objąć wsparciem w postaci zajęć dodatkowych/wyposażenia również te 70 dzieci które są? Czy tylko 20 nowych osób? Tak samo w kontekście nauczycieli. Czy tylko te osoby z nowej grupy mogą np. brać udział w szkoleniach pod.komp. i studiach? Czy nauczyciele z całej placówki przedszkolnej?

Objąć wsparciem można zarówno „nowe” dzieci, jak i uczęszczające już do tej placówki. Analogicznie sprawa wygląda w stosunku do nauczycieli zatrudnionych w placówce, ich również można objąć wsparciem.

52. W wytycznych jest mowa o studiach podyplomowych w weekend. Czy za kwalifikowalne zostaną uznane studia online?

Wytyczne w podrozdziale 3.8., pkt 14 mówią o kosztach związanych z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych personelu, które mogą być kwalifikowalne, o ile zostały uwzględnione w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu jako niezbędne do prawidłowej realizacji projektu.

Pozwala na to sam regulamin wyboru w pkt 2.1.2. 1 a i 1c. natomiast Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów w Rozdziale 5 mówi o kształceniu na odległość jako jednej z form kształcenia zakończonej egzaminem dyplomowym.

Z związku z powyższym należy uznać, że podnoszenie kwalifikacji w systemie nauki online będą wydatkiem uznanym za kwalifikowalny.

Ponadto należy podkreślić, iż wszelkie działania projektowe powinny wynikać z indywidualnej diagnozy danego ośrodka wychowania przedszkolnego.

53. Projekt może trwać maksymalnie 12 miesięcy, ale studia zwykle trwają dłużej. Czy jeśli studia trwają np 3 semestry to można uznać je za koszt kwalifikowalny w całości jeżeli zostaną opłacone całe studia w czasie trwania projektu

Zgodnie z punktem 3.3.1. Regulaminu wyboru FEPZ.06.08-IP.01-001/23. okres realizacji projektu rozpoczyna się nie później niż w 1 kwartale 2024 r., a termin 12 miesięcy odnosi się do finansowania w projekcie bieżącej działalności przedszkola oraz zajęć dodatkowych. W związku z tym, jeśli studia podyplomowe zostaną ukończone w okresie objętym terminem realizacji projektu, mogą zostać objęte wsparciem projektu.

54. Beneficjent ma dwie spółki - jedną dla przedszkola a drugą jako centrum diagnozy i terapii współpracującą z terapeutami. Projekt zakłada zajęcia z terapeutami i czy jedna spółka będzie mogła zlecić drugiej spółce prowadzenie zajęć (oczywiście jeżeli oferta będzie konkurencyjna przy zachowaniu zasady konkurencyjności)?

Powierzenie, zlecenie, zawieranie wszelkich umów dotyczących realizacji zadań w projekcie musi odbywać się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz wytycznymi i to do Wnioskodawcy należy zapewnić by tak było.

55. Czy sposób wyboru dostawców/podwykonawców dla wydatków poniżej 50 tys netto trzeba gdzieś dokumentować?

Sposób wyboru powinien być zgodny z zapisami Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, przepisami krajowymi, w szczególności z ustawą Prawo zamówień publicznych oraz procedurami wewnętrznymi funkcjonującymi u Beneficjenta.

56. Czy są kwoty minimalne i maksymalne projektu - nie mogłem tego znaleźć w wytycznych.

Zapisy Regulaminu wyboru nie określają minimalnej wartości projektu. Maksymalna możliwa wartość dofinansowania projektu ograniczona jest alokacją środków EFS+ przeznaczonych na przedmiotowy

konkurs. Należy mieć na uwadze, iż wnioskodawca zobligowany jest do wniesienia wkładu własnego w wysokości minimum 10% wartości wydatków kwalifikowalnych.

Ponadto z wartością projektu wiąże się również Kryterium wspólne dopuszczalności nr 6. Zdolność finansowa, dotyczące potencjału Wnioskodawcy „Beneficjent oraz Partner/rzy krajowi (jeśli dotyczy), ponoszący wydatki w danym projekcie z EFS+, posiadają łączny obrót za ostatni zatwierdzony rok obrotowy zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (jeśli dotyczy) lub za ostatni zamknięty i zatwierdzony rok kalendarzowy, równy lub wyższy od średnich rocznych wydatków w ocenianym projekcie.”

57. Projekt zakłada tworzenie m.in nowych miejsc wychowania przedszkolnego - czy przez okres realizacji projektu można pobierać opłaty od rodziców a jeżeli tak to czy wpłynie to na poziom dofinansowania.

Zgodnie z zapisami Regulaminu w pkt 5.1.3. opłaty pobierane od rodziców są wkładem własnym pochodzącym ze środków prywatnych. Regulamin wyjaśnia również we wspomnianym pkt, że wkład własny wnioskodawcy jest we wniosku o dofinansowanie wykazywany i określa formę wniesienia wkładu, a zasady jego rozliczania uregulowane są w załączniku 7.2 do regulaminu. Należy przy tym podkreślić, iż celem działań w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego jest między innymi zapewnienie równego dostępu do edukacji. Tak więc poziom pobieranych opłat nie może stanowić bariery udziału w projekcie

58. Koszty pośrednie w projekcie rozliczane są na podstawie uproszczonej metody tj. stawki ryczałtowej, której poziom procentowy zależy od poziomu kosztów bezpośrednich, tj. związanych z realizacją celów projektu (zgodnie z Podrozdziałem 3.12 w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027). Służą wsparciu wyłącznie w zakresie zarządzania i administrowania projektem, obejmujące wydatki o charakterze administracyjnym i organizacyjnym, niezwiązane bezpośrednio z realizacją zadań merytorycznych. Katalog kosztów pośrednich jest katalogiem zamkniętym wskazanym w Podrozdziale 3.12 ww. wytycznych. W wytycznych https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/112343/Wytyczne_dotyczace_kwalifikowalnosci_2021_2027.pdf nie ma tego punktu - po punkcie 3.1.1 jest od razu punkt 3.2. Gdzie mogę znaleźć informację jak liczyć koszty pośrednie?

Wytyczne opisują koszty pośrednie w podrozdziale 3.12, str. 74-78, a nie w punkcie 3.1.2. którego faktycznie nie ma.

59. Czy podpis pod wnioskiem o dofinansowanie może być w formie podpisu kwalifikowanego lub ePuap/profil zaufany?

Dokumentację aplikacyjną należy złożyć wyłącznie w formie dokumentu elektronicznego za pośrednictwem systemu obsługi wniosków aplikacyjnych SOWA EFS. Wniosek nie wymaga składania podpisu ani w formie fizycznej, ani elektronicznej. Będzie to wymagane dopiero na etapie podpisania umowy o dofinansowanie.

Podczas składania wniosku podpisy wymagane są tylko w przypadku załączników - oczywiście jeżeli dotyczą one wnioskodawcy (traktuje o tym Podrozdział 3.2.6. *Regulaminu wyboru projektów*).

60. Jesteśmy spółką cywilną prowadzącą od kilku lat żłobki. Widzimy w naszej miejscowości dużą potrzebę na powstawanie miejsc wychowania przedszkolnego. Z tego też względu chcemy przystąpić do konkursu FEPZ 6.8. W chwili obecnej nie prowadzimy jednak przedszkola. Czy możemy przystąpić do konkursu na utworzenie nowych miejsc przedszkolnych? Jeśli tak w jaki sposób spełnić warunek kryterium specyficzne dopuszczalności nr 5 tj. „Realizacja wsparcia na rzecz ośrodka wychowania przedszkolnego dokonywana jest na podstawie indywidualnej diagnozy danego ośrodka wychowania przedszkolnego.” (str. 52 regulaminu) skoro ww. ośrodka jeszcze nie posiadamy?

Mogą Państwo przystąpić do naboru, ponieważ jego głównym założeniem jest tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego. Jedną z możliwości prowadzących do tego celu jest właśnie otwieranie nowych placówek. Proszę jednak w tym miejscu zwrócić uwagę, że działania dofinansowane ze środków EFS+ nie są działaniami inwestycyjnymi, więc z zasady nie będą pokrywać kosztów np. budowy nowych OWP. Istotne jest również to, że projekt musi rozpocząć się w I kw. 2024 r., co nie pozostawia wiele czasu na działania adaptacyjne. Termin ten nie jest jednak jednoznaczny z rozpoczęciem bieżącej działalności placówki (ta w ramach projektu nie może być finansowana dłużej niż 12 miesięcy). Można więc np. zaplanować niezbędne działania przygotowawcze, rekrutacyjne, dostosowawcze pod kątem potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami itp., przed faktycznym uruchomieniem placówki.

Odnosząc się do kryterium specyficznego dopuszczalności nr 5, to w takim wypadku diagnoza będzie mogła dotyczyć obejmowanego wsparciem otoczenia/środowiska/społeczności lokalnych, dla których rozpoznano potrzebę utworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego.

Nadmienię także, że przypadku nieistniejącego jeszcze podmiotu, pod szczególną uwagę będą brane kwestie związane z potencjałem i doświadczeniem Wnioskodawcy, co musi zostać dobrze opisane i zaakcentowane we wniosku o dofinansowanie.

61. Mam pytanie dotyczące kryterium - siedziba wnioskodawcy. Wnioskodawca od minimum 1 roku przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie posiada siedzibę lub oddział lub główne miejsce wykonywania działalności lub dodatkowe miejsce wykonywania działalności na terenie województwa zachodniopomorskiego. Jeśli placówka przedszkolna istnieje od 8 lat na rynku - ale w listopadzie 2022 została wykupiona przez nowo utworzoną spółkę (spółka zarejestrowana na ter. zachpom), to czy kryterium może zostać za spełnione? Wnioskodawca jako spółka nie posiada siedziby firmy od roku bo firma istnieje od 8 mc na rynku ale przejął istniejącą placówkę która posiada stały adres w zachpom. od 8 lat.

W ramach przedmiotowego naboru wniosków zgodnie z kryterium - siedziba wnioskodawcy, beneficjent zobligowany jest do co najmniej 1 roku na dzień złożenia wniosku posiadać siedzibę, filię, delegaturę,, oddział lub inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu na terenie województwa zachodniopomorskiego. Wnioskodawca, który rzeczywiście prowadzi działalność w określonym miejscu musi być w stanie to wykazać.

W sytuacji, gdy Wnioskodawca jako spółka nie posiada siedziby firmy od roku, ponieważ firma istnieje od 8 miesięcy na rynku, ale przejął istniejącą placówkę, która pomimo tego, że posiadała stały adres w województwie zachodniopomorskim od 8 lat, to kryterium siedziby Wnioskodawcy nie zostanie spełnione.

62. Czy w ramach konkursu ION dopuszcza projekty poniżej 200tys euro (tzw. projekty ryczałtowe)? Czy wszystkie projekty muszą przekraczać tę kwotę i koszty bezpośrednio muszą być rozliczne są na podstawie rzeczywiście ponoszonych wydatków?

tak - Instytucja Organizująca Nabór dopuszcza projekty poniżej 200 tys. EUR. Zgodnie ze specyficznym kryterium dopuszczalności nr 7 w naborze nr FEPZ.06.08-IP.01-001/23, koszty bezpośrednio projektu obligatoryjnie rozliczane są na podstawie rzeczywiście ponoszonych wydatków, zaś koszty pośrednie z wykorzystaniem stawek ryczałtowych. W przypadku projektów, których równowartość nie przekracza 200 tys. EUR, wskazana w ww. kryterium konfiguracja budżetu zapewnia spełnienie wymogu rozliczenia projektu uproszczonymi metodami rozliczania wydatków (stawka ryczałtowa).

63. Projekt zakłada komplementarność wsparcia (5 pkt) poprzez: - związek z innym projektem zrealizowanym/ realizowanym i /lub - wykorzystanie modeli wypracowanych w ramach POWER.

Proszę o informacje czy komplementarność będzie zapewniona jeżeli dzieci będą realizowały zajęcia na placu zabaw, który był dofinansowany w ramach projektu wzmocnij swoje otoczenie albo korzystały z sali wyposażonej w ramach dofinansowania programu rządowego "Aktywna tablica"?

Aby kryterium uznać za spełnione Wnioskodawca musi wykazać, iż wymienione w pytaniu projekty już zrealizowane oraz projekt składany w ramach obecnie trwającego naboru spełniają co najmniej jeden z poniższych warunków:

- projekty warunkują się wzajemnie (stanowią następujące po sobie etapy szerszego przedsięwzięcia) lub
- projekty wzmacniają się wzajemnie (wywołują trwalsze efekty poprzez synergiczne działania).

Komponent musi zawierać opis działań podjętych w ramach tych projektów, które decydują o komplementarności.

Dodatkowo, w przypadku zapewnienia wykorzystania zasobów dostępnych na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej (ZPE) lub modeli wypracowanych w ramach POWER, należy wykazać:

- konkretne materiały /zasoby z ZPE, z których Wnioskodawca będzie korzystać lub konkretny model, który będzie wdrażać,
- konkretne działania, które Wnioskodawca zaplanował do realizacji przy pomocy wskazanych zasobów dostępnych na ZPE lub poprzez wdrażanie modeli wypracowanych w POWER.

Należy pamiętać, aby wskazać dokładnie co, jak i kiedy zostanie wykorzystane w ramach komplementarności.

Treść wniosku o dofinansowanie projektu musi uwzględniać powyższe wymogi a ostateczna decyzję o spełnieniu bądź nie spełnieniu przedmiotowego kryterium zostanie podjęta przez członków Komisji Oceny Projektów. Jednocześnie informuję, iż spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania a jedynie uzyskania dodatkowych punktów.

64. Jeżeli we wniosku na dzień 8 sierpnia wykazemy, że mamy np. 100 dzieci w oddziale przedszkolnym i utworzymy np. 10 miejsc w ramach projektu, to czy dzieci które się dopiszą po 8 sierpnia, które zajmą te miejsca nowo utworzone (projekt planujemy rozpocząć 1 lutego 2024) to spełnimy obligatoryjny warunek?

Planując datę rozpoczęcia projektu na dzień 1 lutego 2024 r. Wnioskodawca nie może wykazać jako „nowych miejsc wychowania przedszkolnego” miejsc utworzonych po dniu złożenia wniosku o dofinansowanie a przed datą rozpoczęcia realizacji projektu wskazaną we wniosku o dofinansowanie. Wynika to wprost z definicji wskaźnika produktu WLWK-PLFCO02 - Liczba dofinansowanych miejsc wychowania przedszkolnego:

„Wskaźnik mierzy liczbę nowo utworzonych miejsc dla dzieci w:

- ośrodkach wychowania przedszkolnego (tj. przedszkolach, oddziałach przedszkolnych przy szkołach

podstawowych, innych formach wychowania przedszkolnego),
- istniejącej bazie oświatowej,
- nowej bazie lokalowej

w wyniku wsparcia udzielonego w projekcie.

Za moment pomiaru należy uznać utworzenie nowego miejsca wychowania przedszkolnego.”

Ponadto informuję, iż Spełnienie Kryterium specyficznego dopuszczalności nr 3. Obligatoryjny typ projektu „Wskazany typ projektu: tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego jest obligatoryjny. Realizacja pozostałych typów projektu jest fakultatywna i może jedynie wystąpić jako uzupełnienie działań” zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie w szczególności w oparciu o sekcje: I - Informacje o projekcie, III Wskaźniki projektu, IV Zadania oraz sekcję X: Dodatkowe informacje w kompetencji Diagnoza i założenia realizacji projektu.

65. Nawiązując do ogłoszonego przez Państwa naboru nr: FEPZ.06.08-IP.01-001/23, bardzo proszę o wskazanie sposobu działania podmiotu, który zamierza utworzyć nowe miejsca przedszkolne od września 2023 roku, uwzględniając fakt, że wyniki przedmiotowego naboru planowane są na styczeń 2024 roku. Chodzi o kwestię otrzymywania dotacji z budżetu gminy na finansowanie nowych miejsc, przed momentem ogłoszenia wyników naboru. Przedstawiam dokładny opis sytuacji:

Wnioskodawca (os. fizyczna prowadząca przedszkole niepubliczne) planuje od września br. utworzyć w ramach projektu nowe miejsca wychowania przedszkolnego, które będą dotowane z budżetu gminy, zgodnie z ustawą o finansowaniu zadań oświatowych. Jednocześnie, te same miejsca chce objąć dofinansowaniem z naboru FEPZ.06.08-IP.01-001/23, ponieważ dotacja z gminy nie pokrywa wszystkich wydatków związanych z zapewnieniem bieżącego funkcjonowania nowych miejsc, przez co przyznane dofinansowanie UE, będzie przeznaczone na pokrycie pozostałych kosztów związanych z utworzonymi nowymi miejscami wychowania przedszkolnego w ramach projektu, przy czym Wnioskodawca zapewnia, że nie dojdzie do podwójnego finansowania tych samych wydatków. Dodatkowo, w ramach projektu planuje się wsparcie w postaci m.in. zakupu dodatkowego (nie podstawowego) wyposażenia tworzonych miejsc przedszkolnych, utworzenie placu zabaw czy dodatkowe zajęcia.

Czy otrzymane dofinansowanie w ramach projektu, będzie mogło zatem stanowić dopełnienie otrzymanej dotacji gminnej na realizację przez Przedszkole zadań w zakresie kształcenia, wychowania i opieki?

W obecnie obowiązujących Wytocznych nie ma zakazu występowania przez podmioty niepubliczne o dotację z budżetu gminy w stosunku do nowo utworzonych miejsc w ramach projektu – czy zatem można uznać, że w obecnej perspektywie finansowej ww. zakaz nie obowiązuje i opisana powyżej sytuacja jest możliwa?

Ponadto, mając na względzie planowany termin rozstrzygnięcia konkursu, przypadający na styczeń 2024 r. proszę o potwierdzenie, że przyznane wówczas dofinansowanie UE nie wpłynie na pobraną przez Przedszkole w okresie IX 2023 – I 2024 dotację z budżetu gminy, której wysokość uwzględniała będzie utworzone w ramach projektu miejsca. Podkreślam, że nie ma możliwości rezygnacji z dotacji gminnej od września 2023 na rzecz możliwych środków europejskich, ponieważ nie jest pewnym, że wnioskodawca te środki po ocenie wniosku otrzyma.

Zapisy regulaminu wyboru nie zabraniają realizacji projektu w oparciu o przedstawiony powyżej sposób montażu finansowego **przy zapewnieniu przez Wnioskodawcę braku wystąpienia podwójnego finansowania** tych samych wydatków ze środków pochodzących z dotacji celowej oraz środków pochodzących z dofinansowania w ramach projektu.

Wnioskodawca zobowiązany jest do sporządzenia szczegółowego opisu zaplanowanych działań projektowych oraz sporządzenia szczegółowego budżetu projektu wraz z wykazaniem źródeł finansowania, w taki sposób aby osoba uczestnicząca w ocenie wniosku nie miała wątpliwości, które działania finansowane są ze środków pochodzących z dotacji celowej, a które w ramach dofinansowanie ze środków EFS+.

Należy również podkreślić, iż zgodnie z zapisami Regulaminu wyboru przy określaniu daty rozpoczęcia realizacji projektu wnioskodawca powinien uwzględnić czas niezbędny na przeprowadzenie oceny projektu oraz czas niezbędny na przygotowanie przez wnioskodawcę dokumentów wymaganych do zawarcia umowy z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Szczecinie. Okres kwalifikowalności wydatków rozpoczyna się 01.01.2021 r. Od tego momentu możliwe jest ponoszenie wydatków w ramach projektu, **pod warunkiem prowadzenia odrębnej księgowości dla tych kosztów**. Równocześnie należy podkreślić, że wydatkowanie środków do chwili zatwierdzenia wniosku i podpisania umowy, **odbywa się na wyłączną odpowiedzialność danego Wnioskodawcy**. W przypadku, gdy Wnioskodawca nie przejdzie pozytywnie oceny i nie podpisze umowy o dofinansowanie projektu, uprzednio poniesione wydatki nie będą mogły być zrefundowane.

66. Czy w ramach kosztów bezpośrednich można pokryć część kosztów wynagrodzenia dyrektora (mającego w obowiązkach nadzór nad bieżącym funkcjonowaniem i merytoryką placówki) w przypadku tworzenia nowych miejsc w istniejącej placówce wychowania przedszkolnego?

Zgodnie z zapisami *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027* (podrozdział 3.12, pkt 2, lit. b) koszty zarządu (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki), należą do wydatków w ramach **kosztów pośrednich**, stanowiących koszty administracyjne związane z obsługą projektu. W praktyce, zdarzają się jednak przypadki, gdy dyrektor placówki odpowiedzialny jest również np. za prowadzenie dodatkowych zajęć specjalistycznych z dziećmi i jeżeli zostanie to zaplanowane w ramach projektu, to można sfinansować wynagrodzenia dyrektora w ramach kosztów bezpośrednich, jedynie w części odpowiadającej jego zaangażowaniu w takie działania merytoryczne.

67. Wnioskodawca zastanawia się czy wkład własny jako wyżywienie może wnieść tylko od 8 nowopowstałych miejsc czy może "zakwalifikować" jako wkład własny wyżywienie większej ilości dzieci - tych które będą brały udział w projekcie w zajęciach?

Kwalifikowalne będą wydatki poniesione na koszty wyżywienia związane ze zwiększeniem ilości miejsc opieki tylko 8 dzieci przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.

Wkład własny wnioskodawcy jest wykazywany we wniosku o dofinansowanie, przy czym to wnioskodawca określa formę wniesienia wkładu własnego.

68. Opłaty eksploatacyjne- czy są jakieś wytyczne w jaki sposób Wnioskodawca ma proporcjonalnie rozliczyć opłaty na nowoutworzone miejsca? Wnioskodawca zastanawiał się nad przeliczeniem opłat na ilość dzieci np. obecnie w przedszkolu są 72 miejsca Wnioskodawca planuje nowe 8 czyli łącznie 80, z czego "dzieci projektowe" będą stanowić 10% więc z rachunków za opłaty eksploatacyjne jako wkład własny kwalifikować 10% np rachunku za prąd. Analogicznie w wynagrodzeniem nauczyciela.

Wszystkie wydatki, które zostaną zaplanowane we wniosku o dofinansowanie powinny być zgodne z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 (https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/112343/Wytyczne_dotyczace_kwalifikowalnosci_2021_2027.pdf) Podrozdział 3.3.

Zaplanowane w ramach projektu koszty muszą być niezbędne do realizacji celów projektu oraz poniesione w związku z realizacją projektu dokonane w sposób racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z określonych nakładów (relacja nakład/rezultat).

Wartość wkładu można wycenić się jako stawkę, która została określona np. w oparciu o stawki rynkowe lub o cennik danej instytucji.

Z rachunków za opłaty eksploatacyjne jako wkład własny Wnioskodawca może zaproponować kwalifikowanie 10% np. za rachunki za prąd, a racjonalność tej decyzji zostanie oceniona przez Komisję Oceny Projektów.

Opłaty eksploatacyjne muszą wynikać z metodologii przedstawionej przez Wnioskodawcę. Wnioskodawca musi np. wykazać, że prąd w danej sali, w której jest nowa grupa wynosi określoną wartość w stosunku do całości zużycia.

Wynagrodzenie personelu projektu jest kwalifikowalne wyłącznie, jeżeli wynika z przepisów prawa pracy i odpowiada proporcji, w której wynagrodzenie będące podstawą jego naliczenia jest rozliczane w ramach projektu.

Zgodnie z zał. 7.12 Katalog standardu i cen rynkowych w poz. 25 wynagrodzenie nauczyciela w dodatkowych zaleceniach wykazano, że:

“• wynagrodzenie nauczycieli musi wynikać z kwoty bazowej ustalonej corocznie w ustawie budżetowej oraz zgodnie z ustawą z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela; powierzenie prowadzenia zajęć w ramach projektów finansowanych z EFS+ nauczycielom zatrudnionym już w szkole odbywać się musi na podstawie ustawy Karta Nauczyciela.

Jeżeli w danej placówce nie ma zastosowania ustawa Karta Nauczyciela, a powierzanie obowiązków i wynagradzanie nauczycieli odbywa się na innych zasadach (zgodnych z obowiązującymi przepisami prawa np. regulaminem pracy) to w budżecie można przyjąć takie wynagrodzenie i wydatki te będą uznane za kwalifikowane.

69. W ramach wkładu własnego w projekcie można zaplanować użytkowanie sali dla dzieci. Projekt składa gmina na oddział przedszkolny. Budynek jest własnością gminy. Czy w ramach wkładu własnego w projekcie można zaplanować użytkowanie sali dla dzieci? Mam na myśli sale do codziennej opieki nad dziećmi przez 5 dni w tyg, przez 12 mc funkcjonowania. Jeśli tak to jakie koszty można w to wliczyć? Bo rozumiem że w tym przypadku nie należy przyjmować stawki wynajmu sali z zestawienia katalogu cen dla konkursu? Proszę o wyjaśnienie.

Wszystkie wydatki, które zostaną zaplanowane we wniosku o dofinansowanie powinny być zgodne z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 (https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/112343/Wytyczne_dotyczace_kwalifikowalnosci_2021_2027.pdf)

W szczególności polecam zapoznanie się z zapisami **Podrozdziału 3.3. Wkład niepieniężny.**

W ramach wkładu własnego w projekcie można zaplanować użytkowanie sali dla dzieci. Wartość wkładu można wycenić jako stawkę, która została określona np. w oparciu o cennik danej instytucji lub stawki rynkowe.

Z rachunków za opłaty eksploatacyjne jako wkład własny Wnioskodawca może zaproponować kwalifikowanie np. 10% za rachunki za prąd. Opłaty eksploatacyjne muszą wynikać z metodologii przedstawionej przez Wnioskodawcę.

Wnioskodawca musi np. wykazać, że prąd w danej sali, w której jest nowa grupa wynosi określoną wartość w stosunku do całości zużycia.

Wkład własny wnioskodawcy jest wykazywany we wniosku o dofinansowanie, przy czym to wnioskodawca określa formę wniesienia wkładu własnego.

Zaplanowane w ramach projektu koszty muszą być niezbędne do realizacji celów projektu oraz poniesione w związku z realizacją projektu dokonane w sposób racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z określonych nakładów (relacja nakład/rezultat).

70. Pytanie odnośnie kryterium specyficznego dopuszczalności pn. „Siedziba Wnioskodawcy”. Mianowicie w opisie kryterium jest mowa o tym, że Wnioskodawca od minimum

1 roku przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie powinien posiadać siedzibę lub oddział lub główne miejsce wykonywania działalności lub dodatkowe miejsce wykonywania działalności na terenie województwa zachodniopomorskiego. Dokument KRS potencjalnego Wnioskodawcy wskazuje, że data rejestracji podmiotu to listopad 2022 r. Niemniej jednak należy przy tym zaznaczyć, że przedsiębiorstwo to powstało poprzez nabycie zorganizowanej części przedsiębiorstwa - jest to kontynuacja jednoosobowej działalności gospodarczej działającej na rynku od 2015 r. Przedsiębiorstwo przejęło wszystkie prawa i obowiązki (np. na podstawie art. 23' Kodeksu Pracy) jednoosobowej działalności gospodarczej. Nie zmieniła się struktura pracownicza, w placówkach są te same dzieci, dostawcy i firmy współpracujące są również te same. Pragnę również nadmienić, iż według ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych zorganizowana część przedsiębiorstwa to organizacyjnie i finansowo wyodrębniony w istniejącym przedsiębiorstwie zespół składników materialnych i niematerialnych, w tym jego zobowiązania, przeznaczonych do realizacji określonych zadań gospodarczych, który zarazem mógłby stanowić niezależne przedsiębiorstwo samodzielnie realizujące te zadania [Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym, art. 4a, pkt 4]. Jak stanowi powyższa ustawa, jest to wyodrębniony w istniejącym przedsiębiorstwie podmiot, a nie NOWY PODMIOT. Z kolei jak wynika z Kodeksu Pracy zgodnie art. 23' w razie przejścia zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę staje się on z mocy prawa stroną w dotychczasowych stosunkach pracy, bez potrzeby zawierania z pracownikami nowych umów o pracę. W tym kontekście proszę o informację, czy Wnioskodawcą może być przedsiębiorstwo, którego wpis do KRS wskazuje na datę rejestracji z 11.2022 r., natomiast jest to kontynuacja jednoosobowej działalności gospodarczej działającej na rynku od 2015 r.

W ramach przedmiotowego naboru wniosków, zgodnie z kryterium *siedziba wnioskodawcy*, beneficjent zobligowany jest do co najmniej 1 roku na dzień złożenia wniosku posiadać siedzibę, filię, delegaturę, oddział lub inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu na terenie województwa zachodniopomorskiego. Wnioskodawca, który rzeczywiście prowadzi działalność w określonym miejscu musi być w stanie to wykazać.

W sytuacji, gdy Wnioskodawca jako spółka nie posiada siedziby firmy od roku, ponieważ firma istnieje krócej niż rok, to pomimo tego, że przejął istniejącą od 2015 roku placówkę w województwie zachodniopomorskim, kryterium dot. siedziby Wnioskodawcy nie zostanie spełnione.

71. Będę aplikować w konkursie edukacja przedszkolna. Wartość wniosku będzie ok 500 tys zł. Zgodnie z wytycznymi jeżeli wnioski są poniżej kwoty 200tys EURO obowiązkowo należy rozliczyć koszty bezpośrednio kwotami ryczałtowymi. W pytaniach i odpowiedziach na konkurs doczytałam, że wnioski nawet te o niższej wartości mają być rozliczane na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków. Chciałam się upewnić czy projekt na 500tys. powinien być rozliczany na podstawie rzeczywistych wydatków czy kwot ryczałtowych?

Instytucja Organizująca Nabór dopuszcza projekty poniżej 200 tys. EUR. Zgodnie ze specyficznym kryterium dopuszczalności nr 7 w naborze nr FEPZ.06.08-IP.01-001/23 koszty bezpośrednie projektu obligatoryjnie rozliczane są na podstawie rzeczywiście ponoszonych wydatków, zaś koszty pośrednie z wykorzystaniem stawek ryczałtowych. W przypadku projektów, których równowartość nie przekracza 200 tys. EUR, wskazana w ww. kryterium konfiguracja budżetu zapewnia spełnienie wymogu rozliczenia projektu uproszczonymi metodami rozliczania wydatków (stawka ryczałtowa).

Projekt o wartości 500 tys. złotych musi być rozliczony w oparciu o rzeczywiście ponoszone wydatki.

Wszystkie wydatki, które zostaną zaplanowane we wniosku o dofinansowanie powinny być zgodne z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 (https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/112343/Wytyczne_dotyczace_kwalifikowalnosci_2021_2027.pdf)

72. Wnioskodawca planuje w ramach projektu skierować na studia podyplomowe nauczycieli- zgodnie z diagnozą przedszkola jest zapotrzebowanie na nauczyciela j. angielskiego. Zgodnie z regulaminem konkursu Beneficjent zobowiązany jest rozpocząć działania w I kwartale 2024r, a finansowanie bieżącej działalności nowych miejsc i zajęć dodatkowych nie może przekroczyć 12 miesięcy. Wnioskodawca określa datę rozpoczęcia i zakończenia realizacji projektu mając na uwadze okres kiedy wydatki mogą być uznane za kwalifikowalne. Mając na względzie powyższe Wnioskodawca zaplanował w harmonogramie projektu działania przewidziane na I kwartał 2024, bieżące funkcjonowanie i finansowanie zajęć dodatkowych zaplanował od IX.2024 do VI.2025 (10 miesięcy). Czy jeżeli Wnioskodawca zaplanowałby 3 semestralne studia dla nauczyciela angielskiego, które rozpoczęłyby się w X.2024r a zakończyły XII.2025/I.2026 to czy jest to zgodne z założeniami projektu? Od VII.2025 Wnioskodawca realizowałby ty tylko studia podyplomowe. Czy powyższe działanie jest poprawne?

Założenia czasowe, które pani przedstawiła są możliwe do realizacji. Ograniczenia co do czasu trwania działań dotyczą tylko części projektu związanej z finansowaniem nowych miejsc edukacji przedszkolnej. W przypadku realizacji wsparcia dla kadry nauczycielskiej te warunki nie obowiązują.

Projekt może trwać dłużej niż samo finansowanie nowoutworzonych miejsc. Oczywiście, powinno to mieć odzwierciedlenie w budżecie, w kontekście efektywności wydatków.

73. W którym wskaźniku wykazujemy dzieci objęte rozwijaniem kompetencji matematyczno-przyrodniczych? Jeżeli zajęcia rozwijające kompetencje zielone realizowane są razem z kompetencjami mat-przyrodniczymi to czy uwzględniamy to w opisie monitorowania wskaźnika?

Osoby objęte w/w wsparciem należy ująć w we wskaźniku PLFCO01 - Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami w edukacji przedszkolnej (osoby) - Wskaźnik mierzy liczbę dzieci (niezależnie

od wieku), które zostały objęte wsparciem w postaci dodatkowych zajęć zwiększających ich szanse edukacyjne w ramach edukacji przedszkolnej.

Wsparcie polega na rozszerzeniu oferty placówki przedszkolnej o zajęcia zwiększające szanse edukacyjne dzieci, tj. realizowane w celu wyrównania stwierdzonych deficytów (np. zajęcia z logopedą, psychologiem, pedagogiem i terapeutą itp.), a także w celu podnoszenia jakości edukacji przedszkolnej (np. zajęcia prowadzące do wszechstronnego rozwoju dzieci i większych szans na rynku pracy, zajęcia służące rozwojowi szerokiego zestawu umiejętności i kompetencji).

Ponadto Systemu Obsługi Wniosków Aplikacyjnych EFS umożliwia Wnioskodawcy dodanie własnych (adekwatnych do zaplanowanych działań projektowych) wskaźników produktu, należy wówczas zdefiniować nazwę wskaźnika, jednostkę miary i zdecydować, czy zastosowanie ma podział na płeć oraz określić wartości docelowe i sposób pomiaru wskaźnika.

74. Czy w wskaźniku liczba dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych wprowadzamy wszystkie dzieci objęte zajęciami z logopedii i kompetencji emocjonalno-społecznych oraz dzieci z orzeczeniami dla których zaplanowano zajęcia indywidualne(czy bez tych dzieci-bo są w innym wskaźniku)?

Wskaźnik produktu (PLFCO08) Liczba dzieci/uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, objętych wsparciem (osoby) mierzy liczbę dzieci/uczniów objętych w ramach programu wsparciem w zakresie zidentyfikowanych specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, **w tym wynikających z niepełnosprawności.**

Jako specjalne potrzeby rozwojowe i edukacyjne należy rozumieć indywidualne potrzeby oraz możliwości psychofizyczne dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. *w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.*

75. Czy możemy zaliczyć do wkładu własnego koszty użytkowania sali nowo utworzonej grupy przedszkolnej, jest to sala lekcyjna szkoły podstawowej, która zostanie zaadoptowana na salę przedszkolną(malowanie, wykładzina, kącik higieniczny) ?

Wszystkie wydatki, które zostaną zaplanowane we wniosku o dofinansowanie powinny być zgodne z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 (https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/112343/Wytyczne_dotyczace_kwalifikowalnosci_2021_2027.pdf)

W szczególności polecam zapoznanie się z zapisami **Podrozdziału 3.3. Wkład niepieniężny.**

W ramach wkładu własnego w projekcie można zaplanować użytkowanie sali dla dzieci. Wartość wkładu można wycenić jako stawkę, która została określona np. w oparciu o cennik danej instytucji lub stawki rynkowe.

Wkład własny wnioskodawcy jest wykazywany we wniosku o dofinansowanie, przy czym to wnioskodawca określa formę wniesienia wkładu własnego.

Zaplanowane w ramach projektu koszty muszą być niezbędne do realizacji celów projektu oraz poniesione w związku z realizacją projektu dokonane w sposób racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z określonych nakładów (relacja nakład/rezultat).

Należy pamiętać, iż nie jest możliwe wniesienie wkładu własnego w postaci sali, która zarazem będzie dostosowywana w ramach projektu – tj. cross-financing.

Wnioskodawca musi zdecydować czy dostosuje salę z własnych środków i ujmie jej użytkowanie jako wkład własny, czy dostosuje ją w ramach cross-financingu w projekcie przy braku możliwości wykazania jej użytkowania jako wkładu własnego.

76. Mam pytanie dotyczące cross-financingu. W projekcie zakładamy wydatki na adaptację istniejącej sali lekcyjnej do potrzeb sali przedszkolnej. Zakładamy zgodnie z wymogami położenie nowej wykładziny wraz z dostosowaniem podłóża-koszt 18 000,00-Odrębny wykonawca oraz wykonanie prac remontowo-malarskich, zmianę grzejników, gniazdek elektrycznych, utworzenie kącika higienicznego itp na kwotę 40 000,00 zł. Czy prawidłowo zaliczamy te wydatki cross-financingu ? Czy jak w przypisie do umowy przytoczonym poniżej obowiązuje nas 5 letni okres trwałości ?

Zgodnie z obowiązującymi [Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków](#) na lata 2021-2027, Podrozdział 2.4. Cross-financing:

„6) Cross-financing w projektach EFS+ dotyczy wyłącznie:

a) zakupu gruntu i nieruchomości, o ile warunki z podrozdziału 3.4 są spełnione

b) zakupu infrastruktury rozumianej jako budowa nowej infrastruktury oraz **wykonywanie wszelkich prac w ramach istniejącej infrastruktury, których wynik staje się częścią nieruchomości i które zostają trwale przyłączone do nieruchomości, w szczególności adaptacja oraz prace remontowe związane z dostosowaniem nieruchomości lub pomieszczeń do nowej funkcji (np. wykonanie podjazdu do budynku, zainstalowanie windy w budynku, renowacja budynku lub pomieszczeń, prace adaptacyjne w budynku lub pomieszczeniach)**. Koszt nabycia innych niż własność praw do nieruchomości (np. dzierżawa, najem) może być kwalifikowalny w ramach EFS+ poza cross-financingiem, o ile warunki z sekcji 3.4.3 są spełnione.

c) zakupu mebli, sprzętu i pojazdów, z wyjątkiem sytuacji, gdy:

i) zakupy te zostaną zamortyzowane w całości w okresie realizacji projektu, z zastrzeżeniem podrozdziału 3.7, lub

ii) beneficjent udowodni, że zakup będzie najbardziej opłacalną opcją, tj. wymaga mniejszych nakładów finansowych niż inne opcje, np. najem lub leasing, ale jednocześnie jest odpowiedni do osiągnięcia celu projektu; przy porównywaniu kosztów finansowych związanych z różnymi opcjami, ocena powinna opierać się na przedmiotach o podobnych cechach; uzasadnienie zakupu jako najbardziej opłacalnej opcji powinno wynikać z zatwierdzonego wniosku o dofinansowanie projektu, lub

iii) zakupy te są konieczne dla osiągnięcia celów projektu (np. doposażenie pracowni naukowych); uzasadnienie konieczności tych zakupów powinno wynikać z zatwierdzonego wniosku o dofinansowanie projektu (za niezasadny należy uznać zakup sprzętu dokonanego w celu wspomagania procesu wdrażania projektu, np. zakup komputerów na potrzeby szkolenia osób bezrobotnych).”

Warunki z tiretów i-iii są rozłączne, co oznacza, że w przypadku spełnienia któregokolwiek z nich, zakup mebli, sprzętu i pojazdów może być kwalifikowalny w ramach EFS+ poza cross-financingiem. Zakup mebli, sprzętu i pojazdów niespełniający żadnego z warunków wskazanych w tirecie i-iii stanowi cross-financing. Jeśli żadna z nich nie wystąpi, to wliczamy zakup do limitu 20%.”

W opisanych przez Pana okolicznościach, planowane prace remontowe wpisują się w warunki wskazane w wytycznych do zakwalifikowania wydatków jako objętych cross-financingiem, a tym samym obowiązuje 5 letni okres zachowania trwałości.

77. Nawiązując do ogłoszonego przez Państwa naboru nr: FEPZ.06.08-IP.01-001/23, bardzo proszę o potwierdzenie, że w ramach dodatkowych zajęć dla dzieci uczęszczających do przedszkola, w ramach projektu możliwe jest finansowanie zajęć, które były prowadzone przed rozpoczęciem realizacji projektu przez Przedszkole.

W konkursach przedszkolnych w poprzedniej perspektywie (np. konkursie nr RPZP.08.01.00-IP.02-32-K39/18 – link do regulaminu: https://rpo-wup.wzp.pl/sites/default/files/reg_kon_8_1_rpo_wz_20181127.pdf) widniała informacja, że: „Dodatkowe zajęcia realizowane w ramach projektu w ośrodku wychowania przedszkolnego, w analogicznym zakresie obszarowym co do treści i odbiorców nie były finansowane od co najmniej 12 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku o dofinansowanie”.

W ramach dokumentacji obecnie ogłoszonego konkursu oraz obowiązujących Wytycznych, analogiczne zapisy nie występują. Proszę zatem o potwierdzenie, że w ramach aktualnego naboru taki wymóg nie funkcjonuje i w związku z tym w projekcie możliwe jest planowanie finansowania zajęć dodatkowych, w analogicznym zakresie obszarowym, co do treści i odbiorców, w stosunku do zajęć prowadzonych w Przedszkolu przed momentem złożenia wniosku o dofinansowanie.

Będzie to realizacja typu 1c projektu, polegającego na rozszerzeniu oferty przedszkola o dodatkowe zajęcia. Rozszerzenie oferty w przedstawionym przypadku będzie polegało na:

- objęciu zajęciami dodatkowymi dzieci przyjętych na nowoutworzone miejsca;
- objęciu zajęciami dodatkowymi „nowych” dzieci, które od kolejnego roku szkolnego zaczną uczęszczać do Przedszkola w ramach dotychczasowych miejsc, zajmując miejsce dzieci, które zakończyły edukację przedszkolną;
- objęciu zajęciami dodatkowymi dzieci uczęszczających do Przedszkola, które w związku z przejściem do nowej grupy (np. z 4 latków do 5 latków), będą odbiorcami zajęć o zupełnie innym zakresie tematycznym, adekwatnym do ich wieku i możliwości poznawczych.

Ponadto, planowane zajęcia będą prowadzone przez zatrudnioną dotychczas w Przedszkolu kadrę (zarówno dla dzieci z nowoutworzonych miejsc jak i pozostałych), dlatego możliwe będzie finansowanie wynagrodzeń np. psychologa ze środków projektowych.

Możliwość finansowania dodatkowych zajęć dla dzieci w przedszkolu, prowadzonych przed rozpoczęciem realizacji projektu, w ramach typu projektu 1c działania 6.8 Edukacja przedszkolna, należy rozpatrzyć w kontekście *Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027*.

Zapis podrozdziału 2.1 Okres kwalifikowalności, pkt 1 wskazuje: „początkiem okresu kwalifikowalności wydatków jest 1 stycznia 2021 r., z zastrzeżeniem zasad określonych dla pomocy publicznej. W przypadku projektów rozpoczętych przed początkową datą kwalifikowalności wydatków, do współfinansowania kwalifikują się jedynie wydatki faktycznie poniesione od tej daty, z zastrzeżeniem pkt 3 i 4”.

Zarówno w kryteriach specyficznych dopuszczalności, specyficznych jakościowych, jak i w regulaminie wyboru projektów, nie zawężono okresu kwalifikowalności, zatem należy stosować zasady określone w przywołanych Wytycznych. Podsumowując, w ramach dodatkowych zajęć dla dzieci uczęszczających do przedszkola w ramach projektu, możliwe jest finansowanie zajęć, które były prowadzone przed rozpoczęciem realizacji projektu przez przedszkole.

78. W Regulaminie wyborów projektu w ramach naboru jak w temacie, widnieje zapis:

2.1.3. Projekty muszą być skierowane bezpośrednio do następującej grupy odbiorców:

- **dzieci w wieku przedszkolnym**
- **rodzice/ opiekunowie**
- **psycholodzy, pedagodzy**
- **nauczyciele**
- **placówki wychowania przedszkolnego**

Proszę o odpowiedź czy słowo "muszą" odnosi się do tego, iż każda ww. grupa musi zostać objęta wsparciem w ramach projektu i zostać uwzględniona w grupie docelowej? Czy wystarczy wsparciem objąć np. tylko placówkę, dzieci i nauczycieli?

Przytoczony przez Panią zapis z pkt 3.2.1 Regulaminu wyboru określa jedynie Grupę docelową możliwą do objęcia działaniami projektowymi w ramach przedmiotowego naboru. Natomiast realizacja wsparcia na rzecz ośrodka wychowania przedszkolnego dokonywana jest na podstawie indywidualnej diagnozy danego ośrodka wychowania przedszkolnego. W związku z powyższym to Wnioskodawca w oparciu o wyniki w/w diagnozy decyduje czy wsparciem obejmie wszystkie kategorie odbiorców wymienione w Regulaminie czy tylko wybrane. Ponadto informuję, iż w ramach naboru dla Działanie 6.8 Edukacja przedszkolna Wnioskodawca zobligowany jest do realizacji typu projektu 1 b) tworzenie nowych miejsc przedszkolnych, natomiast realizacja pozostałych typów projektu jest fakultatywna i może jedynie wystąpić jako uzupełnienie działań przewidzianych dla typu 1 b).

79. Czy w trakcie wakacji w przedszkolu można realizować zajęcia dodatkowe w ramach projekty?

Regulamin nie przewiduje żadnych ograniczeń w tym zakresie. Wnioskodawca powinien kierować się w tym przypadku wewnętrznymi regulacjami w jednostce.

80. W roku szkolnym 2022/2023 do przedszkola przyjętych zostało 5 dzieci z Ukrainy. Tym samym liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych uległa zwiększeniu do 27/28 (zgodnie z rozp. ws organizacji kształcenia, wychowania i opieki nad dziećmi i młodzieżą będących obywatelami Ukrainy z dn 21/03/2022). Na dzień dzisiejszy przedszkole dysponuje zatem 5 oddziałami (5 x 25 miejsc) tj. 125 miejscami opieki, z których korzysta 130 dzieci (w tym 5 dzieci z Ukrainy). W związku z powyższym czy w ramach ogłoszonego konkursu 6.8 wnioskodawca może utworzyć od IX.2024 -5 nowych miejsc dla tych 5 dzieci z Ukrainy przyjętych już w roku szkolnym 2022/2023 nie tworząc nowego oddziału? Czy może to zrobić tylko dla nowych dzieci? (rozp MEN z dn. 13.07.2023 zmieniające rozp. ws organizacji kształcenia, wychowania i opieki nad dziećmi i młodzieżą będących obywatelami Ukrainy z dn 21/03/2022). Zgodnie z nowelizacją, za legalny uznaje się pobyt obywateli Ukrainy do 31.08.2024r. Jeśli tak, to w jaki sposób udokumentować „trwałość utworzonych miejsc przedszkolnych przez okres co najmniej równy okresowi realizacji projektu, liczony od daty zakończenia jego realizacji”? Czy wsparcie tych dodatkowych miejsc będzie musiało być wykorzystywane tylko na potrzeby dzieci z Ukrainy?

Warunkiem złożenia projektu w naborze jest obowiązkowa realizacja typu projektu: tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego.

W celu weryfikacji spełnienia tego warunku Wnioskodawca zobowiązany jest do określenia wskaźnika **Liczba dofinansowanych miejsc wychowania przedszkolnego (sztuki).**

Zgodnie z definicją wskaźnika PLFCO02 mierzy on liczbę nowo utworzonych miejsc dla dzieci w:

- ośrodkach wychowania przedszkolnego (tj. przedszkolach, oddziałach przedszkolnych przy szkołach

podstawowych, innych formach wychowania przedszkolnego),

- istniejącej bazie oświatowej,

- nowej bazie lokalowej

w wyniku wsparcia udzielonego w projekcie.

Za moment pomiaru należy uznać utworzenie nowego miejsca wychowania przedszkolnego (nowoutworzone miejsce to takie, które na dzień jego tworzenia jest nowe). Tym samym, aby wskazane w zapytaniu miejsca przedszkolne wykazały do ww. wskaźnika powinny być one utworzone dzięki wsparciu uzyskanemu w ramach projektu.

Każdy przedłożony w ramach naboru projekt będzie podlegał weryfikacji pod kątem spełnienia wszystkich kryteriów określonych w ramach naboru, a jeśli rozpoczął się przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie będzie weryfikowany również w oparciu o kryterium **Zgodność projektu realizowanego przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie z przepisami prawa.**

Kryterium zostanie uznane za spełnione, jeśli:

- w trakcie oceny nie stwierdzi się niezgodności z prawodawstwem krajowym i unijnym w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji i zakresu projektu rozpoczętego przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie,

- treść wniosku o dofinansowanie projektu potwierdzi, że projekt **nie został fizycznie ukończony lub w pełni wdrożony przed dniem złożenia wniosku.**

Zwracamy też uwagę, że **finansowanie działań zaplanowanych w ramach realizacji projektu w zakresie zajęć dodatkowych i bieżącej działalności placówki nie może trwać dłużej niż 12 miesięcy**, a okres kwalifikowalności wydatków jest zgodny z okresem realizacji projektu.

Tylko spełnienie tych wszystkich wymogów pozwoliłoby uznać, że spełniono warunek utworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego.

81. W katalogu standardu i cen w przypadku wyżywienia dzieci widnieje stawka 12,00 zł. W naszych przedszkolach stawka wynosi 17,40 z czego 12,00 to wsad do kotła a 5,40 to koszty administracyjne. Czy istnieje możliwość ujęcia stawki obowiązującej w naszej gminie w projekcie ?

Beneficjent zobowiązany jest do zastosowania wartości właściwych stawek w kalkulacji budżetu projektu zgodnie z załącznikiem Katalog standardu i cen rynkowych wydatków i usług FEPZ 2021–2027 stanowiącym załącznik do Regulaminu wyboru.

Jeśli przyjęta w szczegółowym budżecie projektu stawka będzie wyższa niż stawka znajdująca się w katalogu będzie ona musiała zostać przez Wnioskodawcę uzasadniona oraz udokumentowana.

Zaplanowane w ramach projektu koszty muszą być niezbędne do realizacji celów projektu oraz poniesione w związku z realizacją projektu dokonane w sposób racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z określonych nakładów (relacja nakład/rezultat).

82. Będę aplikować w konkursie edukacja przedszkolna. Zostanie utworzonych 30 nowych miejsc w tym 3 miejsca dla dzieci z niepełnosprawnościami, aby spełnić kryterium premiujące i otrzymać dodatkowe punkty. Czy powinnam założyć osobne zadanie w którym przedstawię wszystkie koszty dot. przyjęcia dzieci z niepełnosprawnościami, czy mogę zrobić to w ogólnym zadaniu jakim będzie Tworzenie nowych miejsc dla 30 dzieci. Czy aby otrzymać te punkty premiujące należy wydzielić osobno zadanie, czy można to połączyć?

Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie w szczególności w oparciu o sekcje **I Informacja o projekcie**, **III Wskaźniki** oraz **IV Zadania**. Zakres wymaganych informacji został określony w Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu stanowiącej załącznik do Regulaminu wyboru. Nie ma konieczności tworzenia osobnego zadania przedstawiającego koszty dotyczące dzieci z niepełnosprawnościami. Aby otrzymać dodatkowe punkty za spełnienie kryterium specyficznego jakości należy spełnić warunki określone w kryterium a nie jest nim utworzenie osobnego zadania.

83. Kryterium specyficzne jakościowe nr 6- edukacja włączająca. Czy w ramach kryterium Wnioskodawca może zakwalifikować dzieci posiadające opinię z PPP lub orzeczenie WWR, czy tylko dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności?

Zgodnie z wykazem pojęć zawartym w **Wytycznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027**:

*„osoba z niepełnosprawnością - osoba z niepełnosprawnością w rozumieniu wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021–2027 **lub** uczeń albo dziecko w wieku przedszkolnym posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na dany rodzaj niepełnosprawności lub dzieci i młodzież posiadające orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno- wychowawczych wydawane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu głębokim. Orzeczenia uczniów, dzieci lub młodzieży są wydawane przez zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej;”*

Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021–2027 definiują osoby z niepełnosprawnościami w poniższy sposób:

„a) osoby niepełnosprawne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób

niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573, z późn. zm.),

b) osoby z zaburzeniami psychicznymi w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2123).

Dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów, wychowanków i słuchaczy szkół i placówek systemu oświaty, na potrzeby wsparcia w celach szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1 lit. e i f rozporządzenia EFS+, przyjmuje się definicję ucznia/dziecka z niepełnosprawnością, określoną w wytycznych dla projektów

realizowanych ze środków EFS+;

Nabór w ramach Działania 6.8 realizuje cel szczegółowy EFS+.CP4.F - Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

W związku z powyższym, w przedmiotowym naborze należy stosować definicję osoby z niepełnosprawnościami wg **Wytycznych dot. realizacji projektów z udziałem środków EFS + w regionalnych programach na lata 2021-2027.**

84. Proszę o wyjaśnienie poniższego zapisu:

„Beneficjent oraz Partner/rzy krajowi (jeśli dotyczy), ponoszący wydatki w danym projekcie z EFS+, posiadają łączny obrót za ostatni zatwierdzony rok obrotowy zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (jeśli dotyczy) lub za ostatni zamknięty i zatwierdzony rok kalendarzowy, równy lub wyższy od średnich rocznych wydatków w ocenianym projekcie”.

Wnioskodawcą będzie spółka cywilna składająca się z dwóch jednoosobowych działalności gospodarczych, prowadząca żłobek. Czy możemy wnioskować o kwoty równe lub niższe niż obrót za 2022 rok:

a) spółki cywilnej

b) spółki cywilnej oraz działalności gospodarczych wchodzących w skład tejże spółki

c) spółki cywilnej, działalności gospodarczych oraz dochód z umowy o pracę jednego z udziałowców spółki

d) spółki cywilnej, działalności gospodarczych, dochodu z umowy o pracę jednego z udziałowców spółki oraz dochodów małżonków udziałowców spółki cywilnej ponieważ pozostają w ustroju wspólności majątkowej z małżonkami.

W przypadku spółki cywilnej badanie zdolności finansowej będzie obejmować badanie przychodów wszystkich współników tej spółki związanych z działalnością tej spółki.

W przypadku samodzielnej realizacji projektu przez podmiot niebędący JSFP w ramach kryterium „zdolność finansowa” oceniana jest kondycja finansowa projektodawcy ponoszącego wydatki w danym projekcie z EFS+, polegająca na porównaniu obrotów, za ostatni zatwierdzony rok obrotowy zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (jeśli dotyczy) lub ostatni zamknięty i zatwierdzony rok kalendarzowy, do średnich rocznych wydatków w ocenianym projekcie. Obrót wnioskodawcy podany w projekcie musi być co najmniej równy tym wydatkom.

Przykład:

Wydatki w 2023 roku wyniosły 25 000 zł

Wydatki w 2024 roku wyniosły 500 000 zł

$25\ 000 + 500\ 000\ \text{zł} = 525\ 000 / 2\ \text{lata realizacji} = 262\ 500\ \text{zł}$

Wykazany obrót musi być co najmniej równy kwocie 262 500 zł.

Wnioskodawca planuje budżet, wg diagnozy oraz potrzeb, pozwalający na realizację złożonego celu projektu. Niemniej, musi uwzględnić kwestię swojego potencjału finansowego i dostosować ewentualnej wydatki do możliwości spełnienia kryterium.

85. Będę aplikować w konkursie edukacja przedszkolna. Zostanie utworzonych 30 nowych miejsc w tym 3 miejsca dla dzieci z niepełnosprawnościami. Zajęciami dodatkowymi zostanie objętych łącznie 52dzieci (czyli dzieci aktualnie uczestniczące w edukacji przedszkolnej i nowe dzieci). Zgodnie z kryterium premiującym projekt zakłada wsparcie grupy docelowej gdzie minimum 10% stanowią dzieci z niepełnosprawnościami. Czy to kryterium dotyczy 10% nowych dzieci, czy 10% dzieci objętych zajęciami dodatkowymi w ramach projektu?

Wnioskodawca chciałby otrzymać dodatkowe punkty za spełnienie kryterium.

Uprzejmie wyjaśniam, że kryterium premiujące dotyczy 10% dzieci objętych zajęciami dodatkowymi w ramach projektu.

Jednocześnie każdorazowo należy pamiętać, iż zaplanowane w ramach projektu działania muszą wynikać z indywidualnej diagnozy ośrodka.